

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของ
พนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่
Factors Affecting Safety Management Efficiency of Employee's
Work at Chiang Mai International Airport

เชมณัฏฐ์ อำนวยวรชัย¹ สุจิต ห่วงสุวรรณ² กมล น้อยทองเล็ก³

Khemmanat Aumnuaworachai, Sutit Huangsuwan, Kamol Noitonglek

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ และ 2) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ จำนวน 100 คนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบตัวแปรเดียว และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสองตัวแปร ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ได้แก่ ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย (X_1) การฝึกอบรม (x_2) การจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน (x_4) และการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัย (x_6) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.820 โดยมีสมการพยากรณ์เป็นดังนี้ ประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน ($\hat{y}$) = $0.396 + 0.205x_1 + 0.235x_2 + 0.182x_4 + 0.280x_6$ และ 2) การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงาน รายได้ ประสบการณ์ในการทำงาน และประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมความเสี่ยงในการทำงานไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): ประสิทธิภาพ; การจัดการด้านความปลอดภัย; ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่

Received: 2021-08-12 Revised: 2021-08-16 Accepted: 2021-08-18

¹ คณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย School of Aviation Eastern Asia University.

Corresponding Author e-mail: lalita@eau.ac.th

² คณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย School of Aviation Eastern Asia University. e-mail: sutit@eau.ac.th

³ คณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย School of Aviation Eastern Asia University. e-mail: kamol@eau.ac.th

Abstract

The objectives of this research were: 1) to examine factors affecting safety management efficiency of employee's work at Chiang Mai International Airport and 2) to compare efficiency of employee's work by personal factors at Chiang Mai International Airport. The sample group of this research consisted of 100 executives and employees selected by using a stratified random sample. The data were then collected through questionnaires and were statistically analyzed. The data analysis included univariate data analysis and bivariate data analysis. The finding showed that: (1) factors affecting safety management efficiency of employee's work at Chiang Mai International Airport consisted of four factors: 1) management commitment and strength to safety (X_1), 2) training (x_2), 3) working environment management (x_4), and 4) safety of priority were related to the efficiency of employees working at Chiang Mai International Airport which correlation coefficient ($r = 0.820$) and the predicting equation of safety management efficiency of employee's work at Chiang Mai International Airport was: safety management efficiency of employee's work ($\hat{y}$) = $30.396 + 0.205x_1 + 0.235x_2 + 0.182x_4 + 0.280x_6$ and (2) the comparison of safety management efficiency of employee's work affected by personal factors of employees at Chiang Mai International Airport were not significantly different at 0.05 level

Keywords: Efficiency; Safety Management; Chiang Mai International Airport

บทนำ (Introduction)

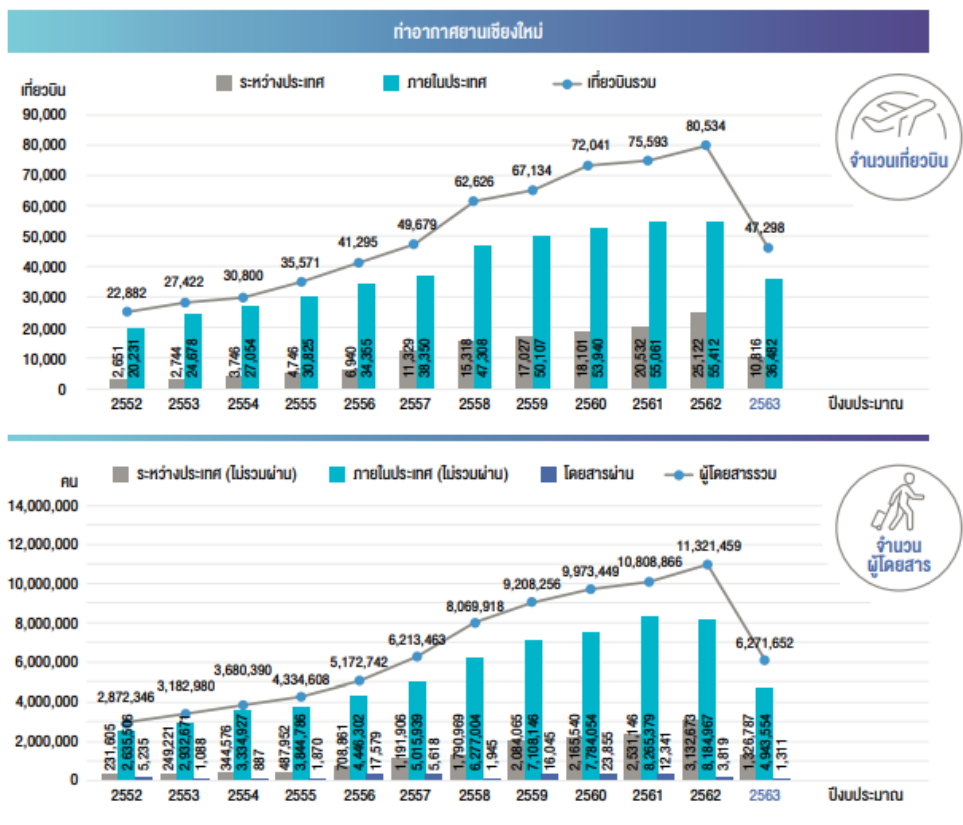
ปัจจุบันการขนส่งทางอากาศเป็นการขนส่งที่มีปริมาณน้อยแต่มีมูลค่ามากแต่เป็นการขนส่งที่มีบทบาทและได้รับความนิยมสูง ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของการขนส่งทางอากาศที่มีความรวดเร็ว สะดวก และปลอดภัยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การขนส่งในรูปแบบอื่นๆ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปการขนส่งผู้โดยสารหรือการขนส่งสินค้ากำลังมีบทบาทและมีความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้การขนส่งทางอากาศเติบโต ได้แก่ แนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม จึงมีการแข่งขันทางการค้าในโลกยุคใหม่ที่มุ่งเน้นความรวดเร็ว สะดวก สบาย และปลอดภัย ประกอบกับความนิยมของผู้ใช้บริการทางอากาศได้ขยายตัวอย่างกว้างขวาง จากคาดการณ์แนวโน้มการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศว่าจะมีแนวโน้มการเติบโตในอีก 20 ปีข้างหน้าสูงเป็น 2 เท่าของอัตราการเติบโตในปัจจุบัน หรือประมาณร้อยละ 4.2 ในช่วงปี 2015-2035 จากร้อยละ 2.0 ต่อปี ในช่วงปี 2005-2015 หรือช่วงฟื้นตัว หลังวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2008 (“สรุปการจัดงานสัมมนาครั้งที่ 3,” 2560) โดยในปีพ.ศ. 2562 ปริมาณการ

ขึ้น-ลงของท่าอากาศยานของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินกิจการท่าอากาศยานในประเทศไทยทั้งหมด 6 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ท่าอากาศยานหาดใหญ่ ท่าอากาศยานภูเก็ต และท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง เชียงราย รวมทั้งสิ้น 896,097 เที่ยวบิน ประกอบด้วย เที่ยวบินระหว่างประเทศ 491,994 เที่ยวบิน และภายในประเทศ 404,103 เที่ยวบิน ให้บริการผู้โดยสารรวมทั้งสิ้น 141,871,016 คน เป็นผู้โดยสารระหว่างประเทศ 84,049,315 คน และผู้โดยสารภายในประเทศ 57,821,701 คน (บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), 2562) แต่เมื่อต้นปี พ.ศ. 2563 เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทั่วโลกที่รุนแรงและต่อเนื่องไม่หยุดส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลก และยังส่งผลกระทบด้านระบบการคมนาคมขนส่ง เพราะมีหลายประเทศปิดประเทศเพื่อป้องกันการลุกลาม ทำให้การเดินทางหยุดชะงัก ซึ่งนั่นทำให้ส่งผลกระทบอย่างหนักต่อธุรกิจสายการบิน และวิกฤตโควิด-19 ยังส่งผลกระทบต่อชีวิตของคนทั่วโลก หลายประเทศพยายามลดความเสี่ยงในการติดเชื้อโดยขอความร่วมมือเว้นระยะห่างทางสังคมทำให้ปริมาณการขึ้น-ลงของอากาศยาน ณ ท่าอากาศยานของ ทอท. 6 แห่งในปี พ.ศ. 2563 มีปริมาณที่ลดลงโดยมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 515,185 เที่ยวบิน ลดลงร้อยละ 42.51 ประกอบด้วยเที่ยวบินระหว่างประเทศ 244,511 เที่ยวบิน ลดลงร้อยละ 50.30 และภายในประเทศ 270,674 เที่ยวบิน ลดลงร้อยละ 33.02 ให้บริการผู้โดยสารรวมทั้งสิ้น 72,637,688 คนลดลงร้อยละ 48.80 เป็นผู้โดยสารระหว่างประเทศ 37,485,037 คน ลดลงร้อยละ 55.40 และผู้โดยสารภายในประเทศ 35,152,651 คน ลดลงร้อยละ 39.21 (บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), 2563)

จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เห็นถึงความสำคัญต่อการปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัย ต่อเนื่อง ถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพซึ่งช่วยป้องกันและลดความสูญเสียโดยกำหนดให้พนักงานและลูกจ้างทุกคนต้องปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของ ทอท. อย่างเคร่งครัด รวมทั้งกำหนดให้ทุกท่าอากาศยานมีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (คปอ.) นอกจากนี้ ทอท. ได้กำหนดนโยบายด้านอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยเป็นเรื่องพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เพื่อให้พนักงานและลูกจ้างมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีอีกทั้งเป็นการสร้างความมั่นใจในการทำงานส่งผลให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล (บริษัทท่าอากาศยานไทยจำกัด (มหาชน) ,2563)

ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่เป็นสนามบินที่มีความสำคัญในภาคเหนือ และมีศักยภาพในการให้บริการสูง ทั้งยังได้รับนโยบายจากรัฐบาลให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศของภูมิภาค (Aviation Hub) โดยจะเห็นได้จากสถิติการขนส่งทางอากาศของท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ในช่วงปี 2552 – 2562 ที่มีจำนวนเที่ยวบินและจำนวนผู้โดยสารเพิ่มมากขึ้นก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ดังภาพที่ 1 แต่ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่มีการดำเนินการตามนโยบายของ ทอท. ในการ

รับมือการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สากล รวมทั้งมีกรอบการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล ISO 45001: 2018 โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานให้ทำอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 45001: 2018 และอัตราการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงาน (LTIFR) อัตราความรุนแรงของอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงาน (LTISR) ของพนักงานเป็น 0 ต่อเนื่องทุกปี จำนวนการเสียชีวิตจากการทำงานของพนักงานเป็น 0 ต่อเนื่องทุกปี ในปัจจุบันยังพบปัญหาที่มีพนักงานยังมีการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงาน และอัตราความรุนแรงของอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานที่ยังไม่เป็น 0 (บริษัทท่าอากาศยานไทยจำกัด (มหาชน) ,2563)

ภาพที่ 1 สถิติการขนส่งทางอากาศของท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่

ที่มา: บริษัทท่าอากาศยานไทยจำกัด (มหาชน) ,2563

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลทำให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยให้กับหน่วยงานอื่นๆ หรือสถานประกอบการอื่นๆ ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

- เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่
- เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

- ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และประสบการณ์ในการเกิดอุบัติเหตุมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัย
- บรรยากาศความปลอดภัยมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Design) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้การศึกษาคือ ผู้บริหารและพนักงานของท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 481 คน (บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), 2563) โดยแบ่งเป็นส่วนงานด้านมาตรฐานท่าอากาศยานและอาชีวอนามัย ด้านอำนวยความสะดวกด้านพัสดุ ด้านพาณิชย์ และการเงิน ด้านกฎหมายและทรัพยากรบุคคล ด้านกิจการพิเศษและมวลชนสัมพันธ์ ด้านบริการท่าอากาศยาน ด้านรักษาความปลอดภัย ด้านดับเพลิงและกู้ภัย และด้านบำรุงรักษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การศึกษา คือ ผู้บริหารและพนักงานของท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ จำนวน 100 คน โดยผู้วิจัยใช้ตารางของ Cohen (Cohen, 1992) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำแนกตามส่วนงาน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ คือ ได้แก่ 1) ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย 2) การฝึกอบรม 3) การสื่อสาร 4) การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน 5) นโยบายความปลอดภัยและการบริหารจัดการความปลอดภัย 6) การให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัย และ 7) ระดับการรับรู้ความปลอดภัย ความเสี่ยงและสิ่งที่อันตราย

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามแบบสอบถามความคิดเห็นที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาและประยุกต์มาจากเครื่องมือวัด Offshore Safety Questionnaire (OSQ) (Mearns, K., Whitaker, S., & Flin, R., 2003) และ The Nordic Occupational Safety Climate Questionnaire (NOSACQ- 50) (Kines, P., Lappalainen et al., 2011) สำหรับแบบสอบถามนี้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านและมีการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบัคเท่ากับ 0.850 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการเกิดอุบัติเหตุ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านความปลอดภัย จำนวน 34 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 21 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองเพื่อสร้างความเข้าใจในรายละเอียดของแบบสอบถามโดยทำการนัดล่วงหน้าเพื่อชี้แจงแบบสอบถามและให้เวลาในการตอบแบบสอบถามแล้วเก็บแบบสอบถามกลับหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ แบ่งได้ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ใช้สถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธีการถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

2. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติอนุมาน ได้แก่ ทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างใช้สถิติ t-test และ One-way ANOVA

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 และอยู่ในช่วง 21 - 30 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานในท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าในทุกประเด็นมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.01 – 4.16 ซึ่งประเด็นที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก คือ นโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.65) อันดับที่สอง คือ การวางแผนและดำเนินการ ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.66) การทบทวน ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.69) และอันดับที่สาม คือ การจัดองค์การและความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.74)

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธีการถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ดังตารางที่ 1 – 3 พบว่า รูปแบบที่ 4 เป็นสมการทำนายที่ดีที่สุด โดยมีตัวแปรอิสระ 4 ตัว ได้แก่ 1) ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย (x_1) 2) การฝึกอบรม (x_2) 3) การจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน (x_4) และ 4) การให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัย (x_6) มีความสัมพันธ์ในระดับมากกับประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.820 และตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายความแปรผันของประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ได้ 67.30% และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{ประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน } (\hat{y}) = 0.396 + 0.205x_1 + 0.235x_2 + 0.182x_4 + 0.280x_6$$

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่

Model	R	R ²	Adjusted R ²	Std. Error of the Estimate
1	0.738 ^a	0.545	0.540	0.406
2	0.785 ^b	0.617	0.609	0.374
3	0.803 ^c	0.644	0.633	0.362
4	0.820 ^d	0.673	0.659	0.349

a. Predictors: (Constant), ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย (x_1)

b. Predictors: (Constant), ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย (X_1), การฝึกอบรม (x_2)

c. Predictors: (Constant), ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย (X_1), การฝึกอบรม (x_2), การจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน (x_4)

d. Predictors: (Constant), ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย (X_1), การฝึกอบรม (x_2), การจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน (x_4), การให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัย (x_6)

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการวิเคราะห์ความถดถอยของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	19.298	1	19.298	117.293	0.000*
	Residual	16.124	98	0.165		
	Total	35.422	99			
2	Regression	21.849	2	10.925	78.079	0.000*
	Residual	13.572	97	0.140		
	Total	35.422	99			
3	Regression	22.813	3	7.604	57.901	0.000*
	Residual	12.608	96	0.131		
	Total	35.422	99			
4	Regression	23.844	4	5.961	48.911	0.000*
	Residual	11.578	95	0.122		
	Total	35.422	99			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยแต่ละองค์ประกอบกับประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่

Model	ปัจจัย	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
		Coefficients		Coefficients		
		B	Std. Error	Beta		
4	Constant	0.396	0.274		1.447	0.151
	ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย (X ₁)	0.205	0.105		1.949**	0.054
	การฝึกอบรม (x ₂)	0.235	0.107		2.198*	0.030
	การจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน (x ₄)	0.182	0.059		3.068*	0.003
	การให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัย (x ₆)	0.280	0.096		2.907*	0.005

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงาน รายได้ ประสิทธิภาพในการทำงาน และประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมความเสี่ยงในการทำงานไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

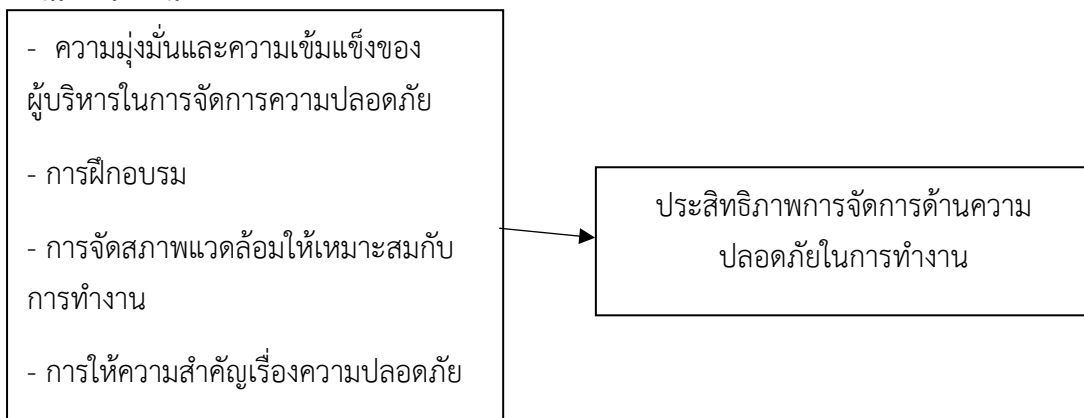
จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านความปลอดภัยพนักงานในท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่พบว่าผู้บริหารและพนักงานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย การฝึกอบรม การจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน และการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน เนื่องจาก พนักงานท่าอากาศยานนานาชาติ

เห็นว่าท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่มีการดำเนินการตามองค์ประกอบสำคัญของการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามคณะกรรมการบริหารงานความปลอดภัยและสุขภาพอนามัย การประกอบอาชีพ (Occupational Safety and Health Administration : OSHA) ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สราวุธ สุธรรมมาสา, สุวัชร บัวแย้ม, และ อนุชา บวรธรรมรัตน์ (2550) ว่าผู้บริหารระดับสูงต้องแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านความปลอดภัยและสุขภาพ การให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย การศึกษาและการอบรม จึงส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของผู้บริหารและพนักงานในท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่ได้ทำให้ประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยการทำงานแตกต่างกัน นั่นแสดงถึงว่าท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ได้นำนโยบายด้านความปลอดภัยในการทำงานและอาชีวอนามัย รวมทั้งการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามมาตรฐานสากลมาสู่การปฏิบัติได้จริง

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ พบว่าความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย การฝึกอบรม การจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน และการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรฐา คูแก้ว (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยสู่ความสำเร็จในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย กรณีศึกษา กิจการอาหารสำเร็จรูปแช่เยือกแข็ง ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยสู่ความสำเร็จในการจัดการในการจัดการระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของกิจการอาหารสำเร็จรูปแช่เยือกแข็ง คือ ปัจจัยผู้บริหารระดับสูงมีความมุ่งมั่นและการให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจริงจัง และสอดคล้องกับ รัฐนนท์ ปานสมุทร, สุธาริน สถาปัตตานนท์ และวิโรจน์ รุโจปการ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศความปลอดภัยในงานก่อสร้างอาคาร ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในงานก่อสร้างอาคารอย่างมีนัยสำคัญ ประกอบด้วย ปัจจัยการฝึกอบรมด้านปลอดภัย และปัจจัยความมุ่งมั่นของฝ่ายบริหาร อีกทั้งยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Cooper & Phillips (2004) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Exploratory analysis of the safety climate and safety behavior relationship ผลการศึกษาพบว่าการฝึกอบรมการรับรู้ถึงความสำคัญของการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน นอกจากนี้ งานวิจัยของ Bosak, Wilhelm, & Cullinane (2013) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Safety Climate Dimensions as Predictors for Risk Behavior ผลการศึกษาพบว่าให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยจะทำให้พฤติกรรมความเสี่ยงในการทำงานลดลงซึ่งทำให้ประสิทธิภาพความปลอดภัยในการทำงานดีขึ้น

องค์ความรู้จากการวิจัย (Body of Knowledge)

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่

จากภาพที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ได้แก่ ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย การฝึกอบรม การจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน และการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สราวุธ สุธรรมมาสา, สุวัชร บัวแย้ม, และ อนุชา บวรธรรมรัตน์ (2550) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรฐา คูแก้ว (2554) รัฐนนท์ ปานสมุทร, สุธาริน สถาปัตตานนท์ และวิโรจน์ รุโจปการ (2557) Cooper & Phillips (2004) และ Bosak, Wilhelm, & Cullinane (2013)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งของผู้บริหารในการจัดการความปลอดภัย การฝึกอบรม การจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน และการให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน แต่ตามแนวคิดของสราวุธ สุธรรมมาสา, สุวัชร บัวแย้ม, และ อนุชา บวรธรรมรัตน์ (2550) ที่ได้กล่าวว่าการจัดการความปลอดภัยจะประสบความสำเร็จได้ผู้บริหารระดับสูงต้องแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านความปลอดภัยและสุขภาพ มีความมุ่งมั่นที่จะสื่อสารให้กับพนักงาน และกำหนดความคาดหวังและความรับผิดชอบ ดังนั้นเพื่อให้การจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ต้องแสดงให้เห็น

พนักงานทุกคนเห็นว่าผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยมาเป็นอันดับแรก โดยต้องมีการทำความเข้าใจและการสื่อสารให้กับพนักงานในทุกระดับได้รับทราบถึงความสำคัญของความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งต้องมีการส่งเสริม สนับสนุนให้พนักงานได้รับการอบรม รวมทั้งการจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัย เพื่อให้พนักงานมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการจัดการด้านความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการความปลอดภัยในการทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นอาจใช้วิจัยเชิงคุณภาพมาใช้ร่วมกับการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการด้านความปลอดภัยของท่าอากาศยานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิรัฐา คุณแก้ว. (2554). ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย กรณีศึกษา กิจการอาหารสำเร็จรูปแช่เยือกแข็ง. สืบค้น 6 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <http://digi.library.tu.ac.th/thesis/pb/0030/01title-illustrations.pdf>
- บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน). (2562). รายงานประจำปี 2562. สืบค้น 15 สิงหาคม 2564, จาก <https://corporate.airportthai.co.th/wp-content/uploads/2019/12/AnnualReport2019th.pdf>
- บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน). (2563). รายงานประจำปี 2563. สืบค้น 15 สิงหาคม 2564, จาก <https://corporate.airportthai.co.th/wp-content/uploads/2021/01/AnnualReport2020th.pdf>
- บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน). (2563). รายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน 2563. สืบค้น 15 สิงหาคม 2564, จาก <https://corporate.airportthai.co.th/wp-content/uploads/2020/12/SDReport2020th.pdf>
- รัฐนนท์ ปานสมุทร, สุธาริน สถาปัตตานนท์, และ วิโรจน์ รุโจปการ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศความปลอดภัยในงานก่อสร้างอาคาร. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 52 (หน้า 322-329). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สรารุช สุธรรมมาสา, สุวัชร บัวแย้ม, และ อนุชา บวรธรรมรัตน์. (2550). ประมวลสาระชุดวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยและการจัดการกากของเสียในโรงงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สรุปการจัดงานสัมมนาครั้งที่ 3 ชุดโครงการอุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ ประจำเดือนตุลาคม 2560. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563, จาก

http://www.tafathai.org/upload_images/file/Air%20Cargo%20Seminar%20summary%2027.10.17.pdf

- Bosak, J., Wilhelm, C. J., & Cullinane, S. J. (2013). Safety Climate Dimensions as Predictors for Risk Behavior. *Accident Analysis & Prevention*, 55(2), 256-264.
- Cohen, J. (1992). *A Power Primer*. Retrieved February 5, 2020, from <http://www.bwgriffin.com/workshop/Sampling%20A%20Cohen%20tables.pdf>
- Cooper, M., Phillips, R. (2004). Exploratory analysis of the safety climate and safety behavior relationship. *Journal of Safety Research*, 35(4), 497-512.
- Kines, P., Lappalainen, J., Mikkelsen, K.L., Olsen, E., Pousette, A., Tharaldsen, J., Tómasson, K., Törner, M., 2011. Nordic safety climate questionnaire (NOSACQ- 50): a new tool for measuring occupational safety climate. *International Journal of Industrial Ergonomics*, 41(4), 634–646.
- Mearns, K., Whitaker, S., & Flin, R. (2003). Safety climate, safety management practices and safety performance in offshore environments. *Safety Science*, 41(4), 631-640.

